ಶತಮಾನ ಪೂರೈಸಿದ 'ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮ'!

ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಯ ಭದ್ರಾ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಸಫಾರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಸಿಗುವ ಹಲವು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದನೀಡುತ್ತವೆ. ಸಫಾರಿಯ ಅಂತಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಫಾರಿ ಜೀಪ್ ಒಂದು ಹಳೆಕಾಲದ ಹೆಂಚಿನ ಕಟ್ಟಡದ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂತಹವರೂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಲು ಬರುವ ಗಣ್ಯರಿಗಾಗಿ 1907ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ 'ಸುಖಾಲಹಟ್ಟಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮ' ಇದಾಗಿದ್ದು, ಅಡುಗೆ ಮನೆ, ಮಲಗುವ ಕೋಣೆ, ಸ್ನಾನ ಗೃಹ ಹಾಗೂ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೋಣೆಗಳಿವೆ. ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯೂ ಸಹ ಇದೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2470 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಈ ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮವು ಇಂದಿಗೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಪ್ರವಾಸಿಗರ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

–ಜಿ.ನಾಗೇಂದ್ರ, ಕಾವೂರು, ಸಂಡೂರು

ಬಸವಳಿಯದಿರಲಿ ಬಸವ!

ಇವರಿಗೆ 'ಗೋ ರಕ್ಷಣೆ' ಎಂಬ ಪದಗಳ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. 'ಗೋ ರಕ್ಷಣಾ ಹೋರಾಟ' ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರೇ ನಿಜಕ್ಕೂ ಗೋ ರಕ್ಷಕರು. ದನಕರುಗಳನ್ನು ಹೃದಯದಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸುವವರು! ತಾವು ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಬಳಲಿದರೂ ಬಸವ ಬಸವಳಿಯದಿರಲಿ ಎಂಬ ಅಂತರಾಳದ ಪ್ರೀತಿ ಹೊಂದಿದವರು! ಇವರಿಗೂ ದನಕರುಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದು. ಇವರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಅಳತೆಗೋಲು ನಮಗೆ ಸಿಗಲಾರದು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ–ಧಾರವಾಡದಂತಹ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ತಾನು ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಮೂಟೆ ಹೊತ್ತು ದಣಿದರು, ತನ್ನ ತುತ್ತಿನ ಚೀಲದ ಬಂಡೆ ಎಳೆಯುವ ಬಸವ ಬಳಲದಿರಲೆಂದು ಬಸವನಿಗೆ ನೆರಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಇಂತಹ ಗೋಪಾಲಕರಿಗೆ, ಗೋರಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಮ್ಮದೊಂದು ಪ್ರಣಾಮ!

–ಬೀರಣ್ಣ ನಾಯಕ ಮೊಗಟಾ, ಯಲ್ಲಾಪುರ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ !

ಇದು 1939ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು. ಲಾಂಗ್ ಮನ್ಸ್, ಗ್ರೀನ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿತ್ತು. ಬರೆದವರು ಕೃ.ನಾ. ದೇಶಪಾಂಡೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರಕಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ದಾದಪ್ಪ ಚಿಂತಪ್ಪ ಪಾವಟೆಯವರೂ ಲೇಖಕರ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕರಣಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. 7ನೆಯ ತರಗತಿಯನ್ನು ಆಗ ಮುಲ್ಕಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 5, 6 ಮತ್ತು 7ನೆಯ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇರುವ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಪದಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿವೆ. ಈಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ದ್ರಾವಣ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಆಗ ವಿದ್ರವಣವು ಎಂದು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನೈಟ್ರೋಜನ್‌ಗೆ ನಿರ್ಗಂಧವಾಯುವೆಂತಲೂ, ಇಂಗಾಲದ ಆಕ್ಸೈಡಿಗೆ ಅಂಗಾರಾಮ್ಲವಾಯು ಎಂಬ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಗೆ ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಗೆ ಮುಲ್ಕಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಹಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಆಕರವಿದು.

–ನಾರಾಯಣ ಬಾಬಾನಗರ, ವಿಜಯಪುರ

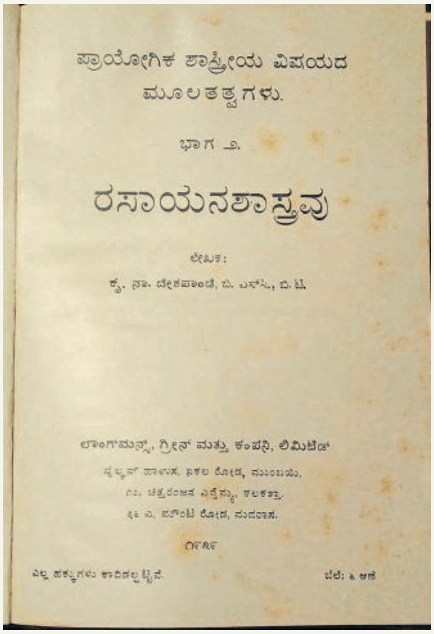
ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯದ
ಮೂಲತತ್ವಗಳು.

ಭಾಗ ೨.

ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರವು

ಲೇಖಕ:
ಕೃ. ನಾ. ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಬಿ. ಎಸ್ಸಿ., ಬಿ. ಟಿ.

ಲಾಂಗ್‌ಮನ್ಸ್, ಗ್ರೀನ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್
[illegible], ಮುಂಬಯಿ.
[illegible], ಚಿತ್ತರಂಜನ ಎವೆನ್ಯು, ಕಲಕತ್ತಾ.
[illegible] ಎ, ಮೌಂಟ ರೋಡ, ಮದರಾಸ.

೧೯೩೯

ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾದಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಬೆಲೆ: ೬ ಆಣೆ